

Inklusionens pædagogik

SOCIALPÆDAGOGISK BIBLIOTEK

Redaktion:

Socialrådgiver Rikke Posborg

Cand.psych. Espen Jerlang

Inklusionens pædagogik

Fællesskab og mangfoldighed
i daginstitutionen

Redigeret af Carsten Pedersen

HANS REITZELS FORLAG

Inklusionens pædagogik

1. udgave, 2. oplag

© forfatterne og Hans Reitzels Forlag, København 2009

Forlagsredaktion: Helle Rex og Maria Andersen

Omslag: Sysser Bengtsson

Omslagsillustration: Tove Krebs Lange

Typografisk tilrettelægning: Ole Klitgaard, Forlagsbureauet

Sat med Legacy

og trykt hos Narayana Press, Gylling

Printed in Denmark 2009

ISBN: 978-87-412-5275-9

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af eller kopiering fra denne bog er kun tilladt i overensstemmelse med overenskomst mellem Undervisningsministeriet og Copy-Dan. Enhver anden udnyttelse er uden forlagets skriftlige samtykke forbudt ifølge dansk lov om ophavsret. Undtaget herfra er korte uddrag til brug ved anmeldelser.

Hans Reitzels Forlag

Sjæleboderne 2

1122 København K

Hold dig orienteret om nye titler fra Hans Reitzels Forlag.

Tilmeld dig forlagets nyhedsbrev på www.hansreitzel.dk

Indhold

Forord 7

- 1 Inklusionens pædagogik – om at vide, hvad der ekskluderer, for at udvikle en pædagogik, der inkluderer 11**
Af Bent Madsen
 - Baggrund og begreber 11
 - Afklaring af begreber 13
 - Eksklusionsmekanismer er virksomme på flere niveauer samtidigt 18
 - Inklusionens pædagogik skal tænkes og praktiseres på flere niveauer samtidigt 26
 - Ofte stillede spørgsmål 35

- 2 Inklusion som begreb og styringsredskab 41**
Af Ida Kornerup
 - Inklusionsbegrebet sættes på dagsordenen og antager forskellige betydninger 42
 - Inklusion som politisk vision 45
 - Inklusion som pædagogiske tiltag og praksis 59
 - Inklusion som individuelt oplevet erfaring i en kontekst 66
 - Afrunding: Sammenstødet mellem inklusion som vision og inklusion som praksis 72

- 3 Når læring i børnehaven inkluderer og ekskluderer 79**
Af Marianne Bech Larsen
 - Læring som deltagelse 81
 - Læring som vejledt deltagelse 83
 - Kundskabsformidling i et socialt inklusionsperspektiv 87
 - Socialt inkluderende pædagogik i et læringsperspektiv – krav til pædagogens kompetencer 96
 - Pædagogiske læreplaner i et socialt inklusionsperspektiv 101
 - Afrunding 103

4 Den pædagogiske sag – et socialt inkluderende perspektiv 105
Af Carsten Pedersen

Den pædagogiske sag er under forandring 107

Indhold, proces og personligt engagement i arbejdet med sagen 123

Afrunding 139

5 Mod en socialt inkluderende faglighed 143

Af Carsten Pedersen

Fire former for viden i arbejdet med social inklusion 145

Roskildeprojektets afgrænsning af begrebet social inklusion 154

Roskildeprojektets strategi 170

Grundlaget for en socialt inkluderende faglighed 175

Afrunding 185

Forfatterpræsentation 189